

Datum: 6 april 2022
Plaats: Bathmen
Auteur: Karel Horn
Onderwerp: **Strategische positie van Noaber-Energie bij grote energie projecten**

Inleiding

De gemeente Deventer is verplicht om binnen de RES plannen te ontwikkelen om 212 GWh aan duurzame energie opwekking te realiseren voor 2030. De uitdrukkelijke wens is uitgesproken om de bewoners te betrekken bij de ontwikkeling van deze projecten. De wens is geuit om omwonenden niet alleen deelgenoot te laten worden van de lasten maar ook te laten profiteren van de lusten van het project. Daarbij moet minimaal 50% participatie binnen het project door bewoners van Deventer worden gerealiseerd. Door veranderende wetgeving qua lokale participatie in “grote energie-parken” én ontwikkelingen en ervaringen in de markt afgelopen half jaar, blijkt dat Noaber-Energie een duidelijk beleid moet gaan ontwikkelen omtrent strategische belangen in grote “energieparken”.

Ervaringen

Zowel qua windpark grote windmolens als bij een groot zonnepark zien wij dat commerciële partijen marktposities proberen te verwerven. Pas in een later stadium wordt Noaber-Energie ingeschakeld. Commerciële partijen (CP) hebben ervaring en middelen om een positie te verweven. Zij worden nu door wetgeving gedwongen naar een lokale participant te zoeken. Wij ervaren in de houding van CP dat zij zich, naast het realiseren van een rendabele casus, sterk focussen op hun strategisch, langere termijn belang in een project. Daarbij kijken zij naar de mogelijkheid dat zij deze belangen na realisatie van project(-en) kunnen verkopen en op die manier winsten, maar ook liquide middelen kunnen realiseren.

Nu lokale partijen door eis van participatie beter beschermd zijn in het geweld van ontwikkeling van energieprojecten ontstaan er ook middelen om zelf tot

ontwikkeling van projecten te komen. Dit maakt dat bij ontwikkeling niet alleen de Business Case voorop staat, maar ook de vraag wie welke (lange-termijn) positie inneemt in het project.

Strategische positie van Noaber-Energie bij grote energie projecten

1. Noaber-Energie participeert alleen in een groot energie project als ook op langere termijn eigendom gegarandeerd is. Voor een zonnepark betekent dit dat na verloop van de vergunning van een zonnepark (25 jaar) er ook eigendom moet zijn in de onderliggende gronden. Dit kan en mag ook een zakelijk eigendom zijn (bijvoorbeeld erfpacht of recht van opstal).
2. Bij windparken dient dit nog nader bepaald te worden, deze problematiek is nu nog niet helemaal helder.
3. Noaber-Energie participeert (ook financieel) voor minimaal 50% in het project. Deze 50% kan ook ingevuld worden samen met andere Energie Coöperaties.
4. Bij het betrekken van omwonenden bij het project wordt onderscheid gemaakt tussen direct omwonenden (rond 1,5 Km) om het project en de rest van Deventer.
5. De direct omwonenden moeten vanaf de eerste concepten direct betrokken worden bij de ontwikkeling van het project.
6. Er moet een duidelijk en zo concreet mogelijke kwantificering van de lasten van het project gemaakt moeten worden. B.V:
  - Geluidshinder
  - Zichthinder
  - Planschade
  - Schade door de onttrekking van landbouwgrond: gaat niet teveel vruchtbare grond verloren / zijn er alternatieve minder vruchtbare gronden te vinden?
7. Door slim gebruik te maken van ruilverkavelingsprojecten is het waarschijnlijk mogelijk om optimale grond voor deze projecten te vinden
8. Zodra er een beeld is van de lasten van het project moeten de verschillende vormen van lusten binnen het project gedefinieerd worden. Deze lusten moeten ten gunste komen aan omwonenden dus los van inzet van individuele financiële middelen. Denk daarbij aan:
  - Aanleg van nieuwe natuur
  - Aanleg fietspaden / speeltuinen
  - Kortingen op energie prijs
9. Binnen de business case van het project moeten de financiën van bovengenoemde punten 3 en 4 meegenomen worden.

10. Voor de financiering van het project zouden alle inwoners van Deventer betrokken kunnen worden, naast de mogelijkheden die gemeente en provincie hebben op dit gebied. Denk daarbij aan:
  - Actieve participatie van individuele bewoners
  - Crowd funding
  - Financiële participatie via andere energie coöperaties
  - Risico dragende participatie van bv het Energie Fonds Overijssel
11. Het benodigde risico dragend kapitaal wordt door boven genoemde bronnen opgebracht.
12. Bij financiële burger-participaties bij grote projecten, ook die waarbij projectontwikkelaars en grote investeerders betrokken zijn, moet de controleerbaarheid en volledige transparantie van de financiële stromen binnen het project gegarandeerd worden.
13. Om de mogelijkheden van energie coöperaties om projecten te ontwikkelen te vergroten is een belangrijke voorwaarde dat de Gemeente/Overheid garant kan staan voor een deel van de financiële risico's. De nieuwe LEI subsidie trajecten van provincie Overijssel (Energie Fonds Overijssel) komen hieraan tegemoet.